

Herudover vil der naturligvis ved specielle foranstaltninger, d. v. s. ved offentlige erhvervelser eller ved specialfredninger kunne tilvejebringes opholds- og færdselsmuligheder for almenheden på bestemte ejendomme, jfr. forslaget § 1.

Til § 54.

Gældende lovs § 23.

Betænkning s. 311 ff, især 316-23.

Der blev ved naturfredningsloven af 1917 fastslået en ret til færdsel til fods langs kysterne. Denne ret har ikke omfattet en adgang til ophold, d. v. s. først og fremmest med henblik på badning. Kommissionen har foreslået, at man supplerer den eksisterende ret til passage til fods med en ret til også kortvarigt at kunne opholde sig på strandbredden og dermed til badning. Kommissionsforslaget omfatter endvidere tilvejebringelse af en ret til landing på kysten med motorløs båd.

Nærværende forslag er i det væsentlige i overensstemmelse hermed. Bortset fra indførelsen af det nye hovedsynspunkt om, at almenheden skal have ret også til ophold på strandbredden, er ændringerne i udformningen af forslaget i forhold til den gældende § 23 overvejende redaktionelle. Definitionen af strandbredder er den samme som i forslaget § 46, jfr. bemærkningerne hertil. Med hensyn til opholdsmulighederne er disse tidsmæssigt begrænsede til kortvarigt ophold, svarende til reglerne om klitfredede arealer.

Det fastsættes, at ophold og badning ikke må finde sted inden for 50 m fra eksisterende beboelsesbygninger, og at man på de steder, hvor der er ret til ophold, også kan have en båd uden motor liggende på strandbredden.

Stk. 2. Bestemmelsen sammenfatter de regler, der nu findes i § 23, stk. 1 og § 23, stk. 8.

Stk. 3. Bestemmelsen svarer til de nugældende stk. 9 og 10, idet man dog som følge af kommunalreformen, jfr. bemærkningerne til § 5, har udeladt bykommuner som refusionspligtige, således at udgifterne afholdes af statskassen og amtsfonden, hver med halvdelen.

Stk. 4 og 5. Bestemmelserne svarer til det nuværende stk. 5.

Stk. 7. Bestemmelsen svarer til det nugældende stk. 6, der er ændret derhen, at den myndighed, der kan anmode kommunalbestyrelserne om anlæg af offentlige stier til strandene, nu er ministeriet for kulturelle anliggender, der må formodes at foretage anmodningerne efter indstilling fra fredningsplanudvalgene. Hidtil har det været fredningsnævnene, der skulle foretage disse anmodninger. Ændringen hænger sammen med forslaget om, at udgifterne

fremtidig afholdes af vejfonden. Gennemførelsen må således forudsætte ændringer i vejtilskudslovens §§ 7 og 8, der må indeholde udtrykkelig hjemmel for disse tilskud. Det bemærkes, at den hidtidige bestemmelse muligvis ikke har fundet anvendelse. Det forudsættes således, at der sker en særlig ændring af vejloven på dette område.

Stk. 8. Bestemmelsen, der svarer til § 55, stk. 3, giver for strandenes vedkommende en bemyndigelse til ministeren for kulturelle anliggender til at fastsætte de almindelige regler for almenhedens færdsel og ophold og herunder f. eks. tage stilling til spørgsmål om anvendelse af transistorradioer støjende adfærd m. v.

Stk. 9. Bestemmelsen svarer til den hidtidige bestemmelse i § 41, stk. 1, 3. pkt. Man har ment, at denne bestemmelse stadig bør opretholdes, idet de opholdsbestemmelser, der gælder bl. a. for de sønderjyske strande, formentlig er videregående end de i forslaget beskrevne.

Bestemmelsen i *stk. 10* er ny. Den giver ejeren af en ejendom, hvorpå der findes en beboelsesbygning i en afstand af mindre end 100 m fra strandbredden, ret til at forlange ejendommen overtaget af staten, såfremt almenhedens ret til ophold m. v. medfører væsentlige gener.

Med hensyn til de redaktionelle ændringer bemærkes i øvrigt, at det hidtidige stk. 2 i § 23 har relation til situationen i 1916-17 og frem til 1937 og derfor er overflødig. Bestemmelsen har taget sigte på de hindringer, der ved lovens gennemførelse forefandtes for den fri færdsel, og da denne nu forlængst er etableret, er det klart, at der ikke må være hindringer. Specielt erstatningsbestemmelsen i stk. 2, sidste punktum viser, at reglen er rent historisk. I stk. 3 er den nuværende detaljerede opregning af de hensyn, der kan spille ind for et fredningsnævn, overflødig. Stk. 4 må udgå, når en almindelig opholdsret lovfæstes som foreslået. Stk. 5, 1. punktum er på samme måde som stk. 2 overflødigt, når der, som foran af kommissionen forudsat i forslaget stk. 6, er hjemmel for fredningsnævnet til i samråd med politimesteren at indskrænke eller forbyde motorkørsel på stranden.

Til § 55.

Gældende lovs § 24.

Betænkning s. 311 ff, især s. 324-27.

Forslaget omfatter en hovedændring i den hidtidige bestemmelse i § 24, hvorefter alle offentlige skove er tilgængelige for almenheden, idet den udvider adgangsretten til også at omfatte private skove. Samtidig er der foretaget modifikationer, idet det kræves, at der til de pågældende skove